

Redactieteam ROSA Begrippenmodel

Verslag Redactieteam ROSA Begrippenmodel

Datum: 19 februari 2025

Aanwezig: Elsbeth, Engelen, Jos, Jacob, Maarten, Brian

Afwezig: Janneke (verlof)

- 1- Mededelingen/aanvullingen op agenda
- 2- Voortgang implementatie nieuwe Beheeromgeving
- 3- Opstellen conceptuele informatiemodellen
- 4- Pagina op Edustandaard voor wijzigingsverzoeken
- 5- Operatie Stofkam
- 6- W.v.t.t.k.

1. Mededelingen/aanvullingen op de agenda

Documenten ten aanzien van adoptie begrippen zijn ingebracht bij het Expertgroep NORA Begrippenkader ([Spelregels adopteren begrippen in het ROSA Begrippenkader v0.2.docx](#) en aanvullingen in het kade hiervan op [Programma van eisen beheeromgeving ROSA Begrippenkader.xlsx](#)). Deze documenten zullen worden geagendeerd in een eerstvolgende meeting van de Expertgroep. Vanuit andere overheidsinstanties is er ook interesse voor dit onderwerp getoond.

Ondertussen is er een eerste bijeenkomst geweest van de kersverse NL-SBB Community en van daaruit is een subgroep geformeerd van partijen die over dit onderwerp nadere afspraken willen gaan maken. De eerste bijeenkomst van deze werkgroep Adopteren van begrippen is op 8 mei (10-11:30).

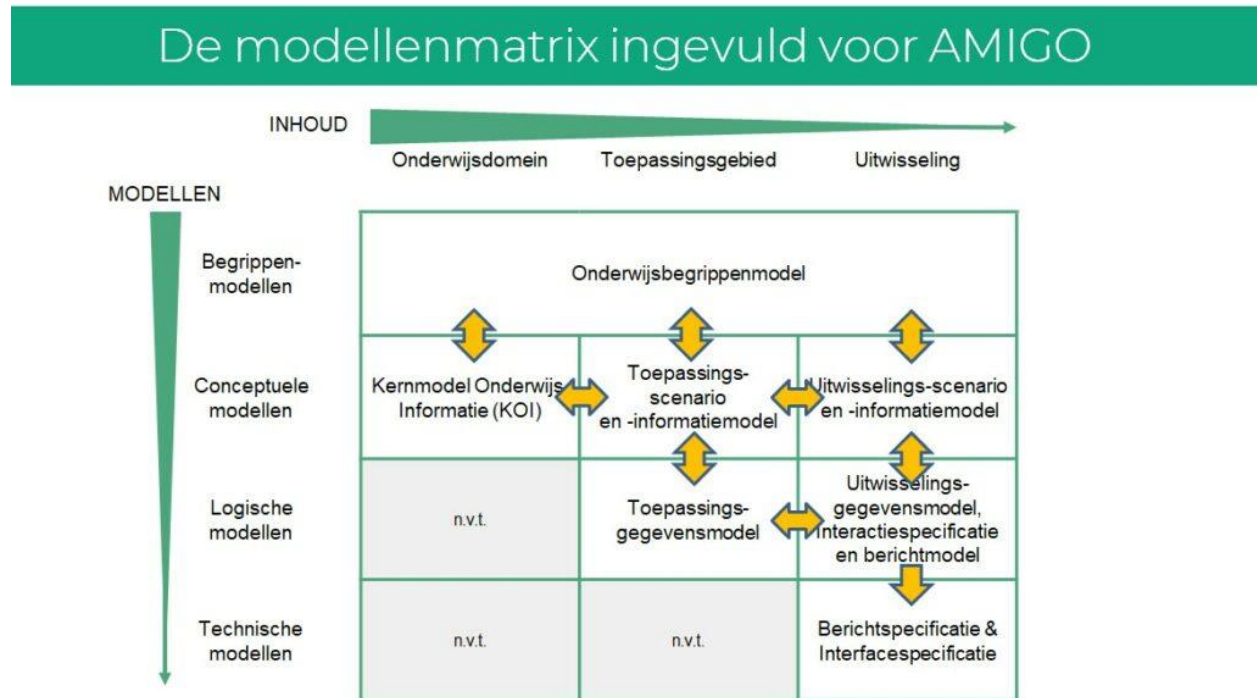
Actiepunt 202407-06. Dit is door Brian weer eens onder aandacht gebracht bij Jurre Koning van SLO, want die hadden eerder aangekondigd dat zij een aantal aanvullingen hadden voor het onderdeel toetsing (relatie met wijzigingsverzoek 005). Afspraak is gemaakt voor 24 april 2025.

2. Voortgang Beheeromgeving

Jacob en Brian hebben met Remco in december nog afstemming gehad over de wensen en eisen die we hebben tav beheeromgeving. Veel daarvan zijn door Remco herkend en zouden worden opgepakt. De uitkomsten hiervan zijn echter nog niet teruggekoppeld. Afspraak met Remco is in de maak. We hebben aangegeven zo snel mogelijk in de lucht te willen met de nieuwe, op NL-SBB gebaseerde redactieomgeving. Exclusief de adoptiefunctionaliteiten uiteraard. Die volgen later.

3. Opstellen conceptuele informatiemodellen

Als onderdeel van de onderwijssemantiek (<https://rosa.wikixl.nl/index.php/Onderwijssemantiek>) hebben we conceptuele informatiemodellen voorzien die enerzijds een verdere uitwerking zijn van het [KOI](#) en anderzijds gerelateerd zijn aan [ketenprocesmodellen](#) (aka toepassingsscenario's) die in de ROSA worden uitgewerkt. De conceptuele informatiemodellen slaan dus een brug tussen wat in de modellenmatrix van de AMIGO-aanpak (zie onderstaande figuur, die gebaseerd is op MIM) als onderwijsbrede concepten worden beschouwd en wat concreet in uitwisselingen uiteindelijk verder wordt uitgewerkt.

De modellen staan hier: https://rosa.wikixl.nl/index.php/ROSA_Conceptuele_modellen.

Als redactieteam gaan we over de opzet en inhoud van:

- ROSA Begrippenkader
- KOI-model

In het redactieteam willen een aantal punten bespreken iert de conceptuele modellen:

- Heeft het redactieteam een rol bij de conceptuele modellen, en zo ja, welke?

Jacob: In de Migratieketen van J&V hebben we het beheer van de conceptuele modellen ondergebracht bij de Redactiecommissie GMK, die ook het begrippenmodel van de keten beheert. We zeggen daar: begrippenmodel en conceptueel model behoren beide tot het semantisch hart van de keten en dat hart willen we integraal beheeren.

Het redactieteam ROSA Begrippenkader is dus gegeven dit voorbeeld een logische plek om ook de conceptuele modellen te beheeren. De vraag is of we daarvoor nog andere expertise nodig hebben in het team.

- Hoe leggen we de relatie tussen deze modellen en het begrippenkader?

Jacob: In de Migratieketen relateren we de concepten aan de begrippen (richting) met een SKOS-relatie. Ieder concept heeft een corresponderend begrip dat er semantische lading aan geeft. De definities zijn ook hetzelfde.

Het laatste is in hoge mate ook de wijze waarop we nu in het begrippenkader omgaan met de relatie tussen informatieobjecten. Overigens wil niet zeggen dat elk informatieobject ook een 1-op-1 corresponderend begrip heeft, maar als er wel sprake is van zo'n 1-op-1 relatie dan houden we de definitie cq beschrijving gelijk.

De SKOS-relatie hebben we nu niet.

- Vanuit het perspectief van DUO: zijn deze conceptuele modellen ook toepasbaar (qua opbouw en mogelijk ook qua inhoud) voor het informatiebeheer?

Engelien (na ruggespraak met Gerald en Harm de Boer): Op het eerste gezicht lijkt dit ook goed aan te sluiten bij waar DUO mee bezig is. Uiteraard is nadere bestudering en invulling nodig. Voorstel om het niet over informatieobjecten te hebben maar bedrijfsobjecten (business objects) wordt niet gehonoreerd. Er is eerder al in het kader van de ROSA aangegeven dat op het niveau van de keten het logischer is om te spreken van informatieobjecten die in de hele keten herkenbaar zijn en gebruikt kunnen worden. Organisaties kunnen die informatieobjecten hanteren als bedrijfsobjecten in hun eigen architecturen of eraan relateren.

- Specifiek inhoudelijk is er nog de volgende vraag (misschien niet om in het redactieteam te bepalen): hoe zien we relatie van de uitwerking van de KOI-objecten Onderwijsorganisatie, Onderwijslocatie en Onderwijsaanbod en de RIO Canonieke modellen?

Maarten: In het kader van de conceptuele modellen heb ik het idee om op basis van het canonieke model RIO generiek invulling te geven aan informatiemodellen gerelateerd aan de genoemde KOI-objecten / informatieonderwerpen.

4. Pagina op Edustandaard voor wijzigingsverzoeken

Op Edustandaard staat de volgende pagina: <https://www.edustandaard.nl/meedoen/hoe-dien-ik-een-nieuwe-begrippenset-in/>. Deze pagina is weliswaar niet meer via de navigatie te vinden, maar kan nog wel gevonden worden met het zoeken op OBK.

Vorige keer is besloten dat we deze pagina gaan omvormen tot een pagina waarin het proces voor wijzigen van bestaande begrippen dan wel het aanmelden van nieuwe begrippen voor het ROSA Begrippenkader wordt uitgelegd met ook formulieren waarmee dit kan worden gedaan (**Actie 202412-02**).

De uitwerking van beide onderdelen zijn nu in concept gereed, met daarin nog wel wat vragen waar Jos en Brian nog niet een knoop hebben kunnen doorhakken. Het redactieteam wordt gevraagd om deze documenten te reviewen vooraf, voor zichzelf een antwoord op de vragen (opmerkingen in de kantlijn)

te formuleren. Als het even kunnen we bij consensus de documenten definitief maken zodat we ze kunnen publiceren (zowel bij Edustandaard als met een link in de ROSA bij het begrippenkader).

Documenten staan in: [Wijzigingsverzoeken](#)

- Uitleg van het proces: [Hoe dien ik een wijzigingsverzoek op het ROSA Begrippenkader in.docx](#)
- Formulier wijziging: [Wijzigingsformulier voor een begrip in het ROSA Begrippenkader.docx](#)

Maarten: Verander dit in Formulier Toevoegen nieuw begrip of wijzigen bestaand begrip.

Dat dekt de lading inderdaad beter, wordt aangepast.

- Formulier voor nieuw begrip:
[Aanmeldformulier voor opname van begrippen in ROSA Begrippenkader.docx](#)

Maarten: Volgens het formulier gaat het om de opname van een begrippenset.

Dat moet inderdaad nog aangepast worden.

Verder zijn in de formulieren zelf nog aanbevelingen en opmerkingen geplaatst die verwerkt gaan worden.

5. Operatie Stofkam

Eind vorig jaar hebben we besloten om een integrale redactionele onderhoudsslag over het ROSA Begrippenkader te doen. Dit inclusief harmonisatie met de nieuwe [basisbegrippen van de NORA](#). Janneke heeft hiervoor voorwerk gedaan. Jacob pakt dit verder op en maakt een inschatting van de werkzaamheden op basis van enkele samples van noodzakelijke aanpassingen (actie 202502-01).

Komt in een volgend overleg aan de orde (actie 202502-01).

6. W.v.t.t.k.

Werkvoorraad

- IBP-begrippen verder gaan uitwerken en toevoegen (met in eerste instantie hulp van Jordy en Roza van Kennisnet).
- Update van de begrippenset Toegang – uitkomst van de NORA werkgroep IAM hiervoor gebruiken. NB dat gaat onderdeel worden van het NORA Begrippenkader. Dat gaat nog wel even duren.
- Wijzigingsverzoek 005 - Toevoegen begrippen mbt Toetsen en examineren.
- Nieuwe ROSA-modelelementen (o.a. alle scenariotypen die nu in het metamodel zijn ondergebracht, https://rosa.wikixl.nl/index.php/ROSA_metamodel#Scenario's) als architectuurbegrip in het ROSA Begrippenkader opnemen. Voorstel om hier een wijzigingsverzoek voor op te stellen met daarin de nieuwe concepten die als begrip dienen te worden opgenomen.

Acties

Grijs gearceerd is afgerond

Nr.	Wat	Wie	Wanneer	status
202301-01	Toevoegen SBB curriculum en BPV begrippen aan ROSA Begrippenkader	Jacob Molenaar		Wacht op tijd en prioriteit bij SBB
202311-01	Contactpersoon bij SLO (Frederik Oorschot) stimuleren om de conceptuele modellen te gaan ontwikkelen	Jacob Molenaar, Brian Dommisse		Combineren met afspraak iz 202407-06
202407-05	Detailuitwerking van wat we onder adoptie verstaan en hoe dit concreet moet gaan werken in een begrippenkader en in de begrippeneditor.	Jacob Molenaar	Afgerond voorlopig	Uitwerking wordt verder opgepakt in een werkgroep onder de NL-SBB community. Technisch gezien is de editor daar al voor een deel voor ingericht
202407-06	Aanvulling (door SLO) van begrippen die gaan over de inhoudelijke kant van toetsing	Jacob Molenaar, Brian Dommisse	24-04-2025	
202412-01	Afspraak met Remco de Boer en Brian plannen over bevindingen	Jacob Molenaar	zsm	Afspraak is geweest, voortgang op aantal fronten maar nog niet volledig gereed
202412-02	Pagina op Edustandaard voor wijzigingsprocedure ROSA Begrippenkader maken en wijzigingsformulier maken.	Jos van der Arend, Brian Dommisse	Voor begin februari 2025	Formulieren opgesteld, input redactieteam moet nog verwerkt worden
202502-01	Vergelijking maken met NORA Basisbegrippen en ROSA Begrippenkader en bepalen wat	Jacob Molenaar	In het overleg van 23-04-	Op basis van de voorgestelde werkwijze en

Lopende agenda/verslag Redactieteam ROSA Begrippenkader

	de impact is als we de definities in het ROSA Begrippenkader hiermee in lijn willen brengen. Ook kijken naar samenhang van dit werk met de bevindingen die Janneke al heeft opgeleverd.		2025 presenteren	inschatting van de benodigde inspanning daarna besluit nemen over de planning van de uitvoering.
--	---	--	------------------	--